Programtervezet a Magyar Talajtani Társaság titkári pozíciójához

Köszönöm a megtisztelő jelölést a Magyar Talajtani Társaság titkári feladatainak ellátására. Kezdem egy rövid bemutatkozással:

Biológusként végeztem a Kossuth Lajos Tudományegyetemen. Talajtannal 2001 óta foglalkozok a Debreceni Egyetem, AKIT, Nyíregyházi Kutatóintézetében. PhD fokozatomat a Szent István Egyetem Környezettudományi Doktori Iskolájában szereztem meg. Fő kutatási területem a szerves és szervetlen hulladékok és melléktermékek hasznosítása, azok talajmikrobiológiai hatásai, a talajok széntartalma növelésének lehetőségei. 2014-2018 között a Magyar Talajtani Társaság Talajbiológiai Szakosztályának titkára, majd 2022-ig a szakosztály szakmai tanácsadó testületének tagja voltam. 2022-től a Társaság titkáraként veszek részt a programok szervezésében, a szakmai tevékenységekben, így most a második, ezzel utolsó titkári ciklusomra jelentkezek.

A titkár az MTT Alapszabálya szerint „intézi a Társaság igazgatási ügyeit. Elkészíti a Társaság munkatervét, költségvetési előirányzatát, az évzáró jelentést, melyeket a Választmány elé terjeszt. Szerkeszti és elektronikus formában terjeszti a Társaság Hírlevelét.”. A jelenlegi felállásban ezeknek a feladatoknak egy jó részét, és még sok egyéb mást is, Bertóti Diána szervezőtitkár végzi. Nélküle a saját szakmai munkámra nem sok időm jutott volna, így precíz, rengeteg munkájáért nagyon hálás vagyok. Az előző évek tapasztalatai alapján, látva az egyre nagyobb számú programot, a döntéshozók támogatásában való erősödő részvételt, a pályázatokat, szükségesnek tartom a szervezőtitkári feladatok megosztását több személy között, akár egy-egy programra delegált szervezőtitkárok segítségével. Ezek a feladatok a fiatalok bevonódását is segíthetik a Társaság tevékenységébe. Ennek megoldása a következő ciklusban/ciklusra elengedhetetlen lesz.

A jelenlegi környezeti, gazdasági és társadalmi helyzetben a Magyar Talajtani Társaság szakmai szerepe felértékelődik. A Társaság, mint a talajtannal foglalkozók szakmai szervezete, részt kell, hogy vegyen a kormány talajokkal kapcsolatos tervezési folyamataiban. Az Agrárminisztériummal hagyományosan jó a Társaság kapcsolata, de fontos lenne szoros kapcsolat kiépítése az Élő Környezetért Felelős Minisztériummal is. Ezen jelenleg is dolgozik a Vezetőség.

A Társaságnak fontos szerepe van a gazdálkodók, egyetemi hallgatók, gyerekek szemléletformálásában. Erre évente több szakmai programot szerveztünk az elmúlt 4 évben, a megvalósításukba bevonva a tagság egy jó részét is. Én azt is nagyon fontosnak tartom, hogy a Társaság tevékenysége ne csak néhány személyhez legyen köthető, hanem minél több tag vehessen részt a szakmai munkában, csatlakozhasson aktívan a meghirdetett programokhoz. Ezeket a sikeres programokat tovább kell vinnünk, de várjuk a tagságtól azokat a programötleteket is, amiknek a megvalósításába más tagok is bekapcsolódhatnak.

Számomra kiemelt terület a figyelemfelhívás a talajdegradáció, talajfedés és talajszennyezés veszélyeire, melyek az eltúlzott iparosítás eredményeként jelentős talajvesztést eredményeznek, a pontszerű és diffúz szennyezések pedig további területeket érinthetnek, gyakran ismeretlen, titkosított anyagokkal. A zöldmezős beruházásokat elfogadható mértékűre kell csökkenteni, előtérbe helyezve a barnamezős beruházásokat. Ebben az MTT-nek is

szerepet kell vállalnia, és 2025-ben el is indultunk ezen az úton a „Talajszennyezés és talajfedés éve” meghirdetésével, majd továbbvitelével ebben az évben is, de itt még van hová erősödnünk.

Különös jelentőséggel bír, hogy felhívjuk a figyelmet a talaj szerepére a vízkészlet-gazdálkodásban, ami az aszályos periódusok gyakoribbá válása miatt egyre aktuálisabb, de tulajdonképpen bármelyik, a talajokat fenyegető veszély meglétére és a káros hatások csökkentésének lehetőségeire a lehető legtöbb fórumon fel kell hívnunk a gazdák és a döntéshozók figyelmét. 2022 óta sokat változott a helyzet a talajtan szempontjából is. Akkor a degradáció szempontjából kiemelt jelentőségű volt a klímaváltozás egyre erőteljesebb hatásai miatt a gazdálkodói szemlélet megváltoztatása. Ma mindemellett egyre nagyobb nyomást jelent a talajokra a gazdaságfejlesztés, ami a logisztikai központok és ipari parkok terjedésével már több, mint 10.000 hektár termőföld megszüntetését eredményezte, az ipari üzemek – elsősorban az akkumulátoriparhoz kapcsolódók – működése pedig a jól lokalizálható, illetve a diffúz szennyezéssel jelentenek komoly veszélyt a talajokra.

Összegezve a leírtakat: az MTT szerepe a hazai talajtanos társadalom összefogása mellett a talajok szerepének, jelentőségének hangsúlyozása a társadalom minden csoportja és a döntéshozók felé, amit egyébként leghatékonyabban a talajtanosok összefogásával tudnánk megvalósítani.

Előre is köszönöm, ha megtisztelnek bizalmukkal!

Nyíregyháza, 2026. 08. 24.

Makádi Marianna
DE AKIT Nyíregyházi Kutatóintézet